

Tartu Jaan Poska Gümnaasiumi hindamisjuhend

Sisukord

1. Üldsätted

2. Hinnete, puudumiste ja hilinemiste märkimine

3. Hindamisel kasutatavad mõisted

3.1. Kooliastme hinne

3.2. Kursusehinne

3.3. Arvestustöö

3.4. Protsessihinne

3.5. Iseseisev töö

3.6. Konsultatsioon

3.7. Järelevastamine

3.8. Järelarvestused

3.9. Uurimistöö või praktiline töö

3.10. Ebaausad võtted õppetöös

4. Õppetöö ja hindamise korraldus

4.1. Õppetöö korraldus

4.2. Kursuste hindamise korraldus

4.3. Arvestuse ja järelarvestuse toimumise korraldus

4.4. Õpingute edenemise hindamine

5. Kooli lõpetamise korraldus

1. Üldsätted

1.1. Tartu Jaan Poska gümnaasiumi (edaspidi: kool) õpilaste hindamise aluseks on gümnaasiumi riiklikus õppekavas taotletavad õpiväljundid, mis on esitatud pädevuste ja õpitulemustena.

1.2. Hindamisjuhend on kooli õppekava lahutamatu ja oluline osa, mis tugineb kooli arengukava ja kodukorraga ühiselt omaksvõetud väärtustele.

1.3. Hindamisega toetatakse õpilase iseseisva õppimise ja koostööoskuste arengut ning kujundatakse valmisolekut õppida kogu elu.

1.4. Hinnatakse õpilase arengut, teadmiste, oskuste ja õpitust arusaamise taset, hindamisel arvestatakse kokkulepetest kinnipidamist ning õpimotivatsiooni.

1.5. Hindamise ülesanneteks on: a) toetada õpilase individuaalset arengut ja anda tagasisidet omandatud teadmiste, oskuste ja pädevuste kohta (tagasiside peab olema piisavalt täpne ja õigeaegne, et õpilane saaks sellele oma õppetöös tugineda); b) toetada õpilase õpitaht ja positiivset enesehinnangut; c) anda koolile alus õigete otsuste tegemiseks metoodilise arendustöö ning õppe paremal korraldamisel, arvestades õpilaste erinevat taset ja õpikogemusi; d) võimaldada kooli hindamistulemusi adekvaatselt kasutada järgmistel haridustasemetel.

1.6. Vajadusel korrigeeritakse hindamisjuhendit õppeaasta lõpus.

1.7. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta.

1.8. Hindamisjuhendi [Lisa 1](#) on “Erikokkulepete rakendamise põhimõtted Jaan Poska gümnaasiumis”.

2. Hinnete, puudumiste ja hilineemiste märkimine

2.1. Õpilase akadeemilise edenemise tagasisidestamisel kursustel, kus kasutatakse eristavat hindamist, lähtutakse skaalast, millel on kuus positiivset ja üks negatiivne hinne:

- A+ – „väljapaistev“: märkimisväärsed tulemused, mis ületavad ainekavadega nõutud taseme;
- A – „suurepärase“: õpitulemuste tase, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste iseseisev ning vaba rakendamine (punktiarvestuse korral 91%–100% maksimaalsest punktisummast);
- B – „hea“: õpitulemuste tase, mida iseloomustab oskuste ja teadmiste eesmärgistatud kasutamine (punktiarvestuse korral 81%–90% maksimaalsest punktisummast);
- C – „üsnä hea“: õpitulemuste tase, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste eesmärgistatud kasutamine, kuid milles esineb ebatäpsusi ja mitteolulisi puudusi (punktiarvestuse korral 71%–80% maksimaalsest punktisummast);
- D – „rahuldav“: õpitulemuste tase, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste rahuldav kasutamine tüüpolekordades (punktiarvestuse korral 61%–70% maksimaalsest punktisummast);
- E – „piisav“: minimaalne lubatud õpitulemuste tase, mida iseloomustab teadmiste ja oskuste piiratud kasutamine tüüpolekordades (punktiarvestuse korral 50%–60% maksimaalsest punktisummast);
- F – „puudulik“: õpitulemuste tase, mille puhul on teadmiste ja oskuste rakendamine ebapiisav (punktiarvestuse korral 0%–49% maksimaalsest punktisummast).

2.2. Valikainetes võib kasutada mitteeristavat hindamist, kui valikaine kursuse õpetaja ei otsusta teisiti: „arvestatud“ (AR) – kursuse mahus ettenähtud teadmised, oskused ja pädevused on omandatud; „mittearvestatud“ (MA) – kursuse mahus ettenähtud teadmised, oskused ja pädevused on omandamata.

2.3. Õpilase arvestusele/hindelsele tööle mitteilumisel kantakse õppeinfosüsteemi vastavale reale märgi „MH“ (mittehinnatud), juhul kui õpilane on enne arvestuse/hindelse töö toimumist teavitanud mentorit arvestusele/hindelsele tööle mitteilumise põhjusest.

Aineõpetaja lisab kommentaaridesse selgituse ja õpilasel on võimalus sooritada järelarvestus/järelevastamine.

2.4. Õpilase tundides osalemise jälgimiseks kasutab õpetaja õppeinfosüsteemis etteantud märkeid (puudumine, hiline mine, vabastus, tähelepanu, kodutöö).

3. Hindamisel kasutatavad mõisted

3.1. Kooliastmehinne

3.1.1. Kooliastmehinne on hinne, mille õpilane saab kõikide vastava aine kursuste läbimisel kursusehinnete põhjal ja mis kantakse lõputunnistusele.

3.1.2. Kooliastmehinde kujunemisel võib arvestada lisaks ainevaldkonna põhikursuste hinnetele ka selle valdkonna valikkursuste hindeid, kui ainepassis on sätestatud, et valikkursuse hinne kuulub põhikursuste hinnete hulka, ning õpilase õpimotivatsiooni.

3.1.3. Kooliastmehinne peab olema vähemalt „3“ või „arvestatud“. Positiivse kooliastmehinde väljapanekuks peavad vähemalt 50% vastava aine kursusehinnetest olema positiivsed.

3.1.4. Kui ühe aine kursusi on õpetanud erinevad õpetajad, võib kooliastme hinde väljapanekuks moodustada vastava ainevaldkonna õpetajatest koosneva komisjoni.

3.1.5. Kooliastmehinne (või õpilase koolist lahkumisel kursuste hinded) pannakse välja alljärgnevalt:

„A+“ ja „A“ – „5“,

„B“ ja „C“ – „4“,

„D“ ja „E“ – „3“,

„F“ – „2“,

„AR“ – „arvestatud“.

3.2. Kursusehinne

3.2.1. Kursusehinne on hinne, mille õpilane saab ainekursuse läbimisel ja mis kujuneb enamasti arvestustöö ja/või protsessihinnete kokkuvõtva hindena.

3.2.2. Kursuse hindamisel kasutatakse kursuse alguses õpilastega läbi arutatud teadmiste ja oskuste hindamise viise ja vahendeid.

3.2.3. Kursusehinde alusena võib arvestada ka kooli õppekava välist õppimist või tegevust, kui selle tulemused on tõendatud. Koolivälise kursuse valik peab olema eelnevalt kooskõlastatud aineõpetaja või juhtkonnaga.

3.2.4. Kui kursusehinne pannakse välja arvestustöö ja protsessihinnete alusel, peab arvestustöö osakaal kursusehinde kujunemisel olema vähemalt 70%.

3.2.5. Kursusehinde väljapanekul võib aineõpetaja arvestada õpilase aktiivset osalust õppetöös.

3.3. Arvestustöö

3.3.1. Arvestustöö eesmärk on hinnata kursuse õpitulemuste saavutamist, anda õpilasele tagasisidet tema teadmiste ja oskuste kohta ning anda eksamiks vajalikku kogemust.

3.3.2. Arvestustöö võib olla suuline või kirjalik, hõlmates kogu kursuse materjali.

3.4. Protsessihinne

3.4.1. Protsessihinne on igasugune kursuse jooksul saadud hinne, mis ei ole arvestustöö hinne.

3.4.2. Protsessihinded on osa kujundavast hindamisest. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

3.5. Iseseisev töö

3.5.1. Iseseisev töö on õpilase tunnis või tundidevälisel ajal sooritatud õppeülesannete täitmine õpitava materjali kinnistamiseks ja täiendamiseks.

3.6. Konsultatsioon

3.6.1. Konsultatsioonid on individuaalse suunitlusega ja lähtuvad õpilase vajadusest: nendes toimub õppematerjali täiendav selgitamine või/ja keerulisemate ülesannete lahendamine andekamate õpilaste arengu toetamiseks.

3.6.2. Konsultatsioon on õpilase võimalus aine täiendavaks õppimiseks.

3.6.3. Igal aineõpetajal on konsultatsiooniaeg, mida on nädalas vähemalt ühe õppetunni ulatuses.

3.7. Järelevastamine

3.7.1. Järelevastamine on õpilase võimalus teha protsessihinde parandamiseks puudumise tõttu tegemata jäänud või puudulikule hindele vastatud õpiülesanne kooli määratud tingimustel ja korras.

3.7.2. Järelevastamine toimub kord perioodis õnnetunnis. Järelevastamine tuleb õpilasel kooskõlastada aineõpetajaga ning registreerida end õnnetunnile õppeinfosüsteemis. Ühes õnnetunnis saab õpilane sooritada kuni kaks järeltööd.

3.8. Järelarvestus

3.8.1. Järelarvestus on õpilase võimalus kursusehinde parandamiseks, kui õpilane ei ole saanud kursuse lõpuks positiivset kursusehinnet. Järelarvestusele pääsemise eelduseks on, et õpilane on tutvunud oma ebaõnnestunud arvestustööga.

3.8.2. Järelarvestuse sooritamise aeg on järelarvestuste nädalal.

3.8.3. Valikkursuste, TÕ Teaduskooli kursuste, perioodiväliste ja praktikumivormis valikkursuste puhul, kus ei ole, lähtudes kursuse sisust, ülesehitusest ja eesmärkidest, võimalik teha järelarvestust, esitab puuduliku hinde saamise korral õpilane avalduse õppenõukogule. Õppenõukogu otsustab iga juhtumi asjaolusid arvestades, kas ja kuidas puudulikkude hinnet parandada.

3.8.4. Kui õpilane jätab kasutamata talle antud võimaluse järelarvestuse sooritamiseks, jääb kursuse hinne muutmata.

3.9. Uurimistöö või praktiline töö

3.9.1. Kõik õpilased peavad kooli lõpetamiseks koostama ühe nõuetele vastava uurimistöö või praktilise töö.

3.9.2. Nõuded õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisele, hindamisele ja korraldusele on esitatud kooli uurimistööde juhendis, mis on õppekava osa.

3.10. Ebaausad võtted õppetöös

3.10.1. Plagiaat on loomevargus: teise isiku loodud teose või selle osa avaldamine oma nime all, ka võõraste seisukohtade esitamine nende allikaile viitamata.

3.10.2. Mahakirjutamine on keelatud abivahendite kasutamine hindelise töö/arvestuse ajal.

3.10.3. Plagiaat ja mahakirjutamine ei ole lubatud ning hinnatakse hindegas „puudulik“ või „mittearvestatud“. Õppenõukogu (uurimistööde korral kaitsmiskomisjon) otsustab õpilase järgnevad tegevused iga juhtumi puhul eraldi.

4. Õppetöö ja hindamise korraldus

4.1. Õppetöö korraldus

4.1.1. Õppeaasta jaguneb viide perioodi. Periood kestab seitse nädalat ja jaguneb kuueks õppetöö nädalaks ja üheks arvestuste nädalaks.

4.1.2. Kursused jagunevad üldjuhul perioodidesse. Kehaline kasvatus ja osa valikkursusi toimuvad kogu õppeaasta vältel.

4.1.3. Õppetöö nädalatel toimuvad õppetunnid ja konsultatsioonid, arvestuste nädalal konsultatsioonid, arvestused ja/või individuaalse töö tunnid.

4.1.4. Õpilase põhjendatud pikaajalise õppetööst eemalviibimise korral lepitakse kokku koolisiselt õpilase, tema vanema ja tugimeeskonna koostöös õpitulemuste saavutamiseks õppekorralduslik plaan ja erikokkulepped. (Lisa 1)

4.1.5. Õpilase hindamata ("MH") või hindele „F“ või hinnangule „mittearvestatud“ ("MA") sooritatud ainekursus loetakse võlgnevuseks. Võlgnevuste arvestamise süsteemi on kirjeldatud punktis 4.4.

4.1.6. Õpilase õpingute edenemist ja õpingute jätkamise tingimusi arutab õppenõukogu, arvestades õpilase õpitulemusi, motivatsiooni, rakendatud tugimeetmeid, õpitulemuste parandamiseks antud võimalusi ning õpingute jätkamise perspektiivi. Koolist väljaarvamine toimub üksnes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 28 lõikes 1 sätestatud alustel ning selle otsustab direktor.

4.2. Kursuste hindamise korraldus

4.2.1. Õpetaja koostöös õpigrupiga valib kursuse hindamise viisi.

4.2.2. Õpetaja arutab kursusehinde kujunemise läbi õppekorralduse koordinaatoriga ja kooskõlastab kursusehinde lõpliku kujunemise õpilastega perioodi esimesel nädalal.

4.2.3. Õpilase teadmisi ja oskusi võrreldakse kursuse oodatavate õpitulemustega.

4.3. Arvestuse ja järelarvestuse toimumise korraldus

4.3.1. Arvestusega lõppeval kursusel on soovitatav esimese õppeaasta esimesel õppeperioodil õpilastele tagasiside andmiseks ning neilt tagasiside saamiseks teha hindelisi töid, mis

hõlmavad kuni kahe tunni materjali. Nende tööde osakaal võib kursusehinde kujunemisel olla kuni 30%.

4.3.2. Arvestus toimub arvestuste nädalal vastavalt kooli koostatud päevakavale.

4.3.3. Õpilasel on õigus arvestuse hinde vaidlustamiseks. Vaidluse lahendamiseks moodustab gümnaasiumi direktor komisjoni, mille moodustamist on õigus nõuda gümnaasiumi direktoril, arvestust läbiviival aineõpetajal või arvestuse sooritajal. Komisjon võib hinnet tõsta, aga ka langetada.

4.3.4. Arvestuse ebaõnnestumise korral on õpilasel õigus sooritada järelarvestus, mille sooritamise kord ja viisid on esitatud punktis 3.8.

4.4. Õpingute edenemise hindamine

4.4.1. Õpilase õpingute edenemist hinnatakse õppeaasta jooksul ja õppeaasta lõpus, lähtudes õpitulemuste omandamisest ning positiivselt lõpetamata kursustest.

4.4.2. Positiivselt lõpetamata kursused on aluseks õpilase õpingute edenemise, õpitulemuste parandamise vajaduse ning vajalike tugimeetmete hindamisel. Õpilasele võimaldatakse õpitulemusi parandada käesolevas hindamisjuhendis ja kooli õppekavas sätestatud tingimustel ja korras.

4.4.3. Kui õpilase õpitulemused annavad aluse kaaluda koolist väljaarvamist põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 28 lõike 1 alusel, hinnatakse enne otsuse tegemist konkreetse juhtumi asjaolusid, õpilasele rakendatud tugimeetmeid ning õpitulemuste parandamiseks antud võimalusi.

4.4.4. Õppimiskohustusliku õpilase suhtes kohaldatakse koolist väljaarvamisest põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 28 sätestatud piiranguid.

5. Kooli lõpetamise korraldus

5.1. Gümnaasiumi lõpetamiseks peavad õpilasel olema kõigis kohustuslikes ainevaldkondades kooliastmehinded vähemalt „3“ ning valikkursuste hinded vähemalt „arvestatud“ või positiivsed vastavalt kursuse hindamisviisile.

5.2. Gümnaasiumi lõpetamisel kujuneb vastava aine kooliastmehinne kõigi gümnaasiumiastmes läbitud kursuste hinnete põhjal, arvestades käesolevas hindamisjuhendis sätestatud põhimõtteid.

5.3. Kooliastme hinde parandamiseks võib õpilane õppenõukogu loal uuesti sooritada kuni kaks kursust käesolevas hindamisjuhendis sätestatud tingimustel.

5.4. Gümnaasiumi lõpetamiseks peab õpilane täitma kõik põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, gümnaasiumi riiklikus õppekavas ning kooli õppekavas sätestatud lõpetamise tingimused.

5.5. Õpilase koolist väljaarvamine toimub põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 28 alusel ning direktori otsusega, lähtudes käesoleva juhendi punktis 4.4. sätestatud põhimõtetest.